

Tina la Tina

Kema akambu efula ntushaka ongenogeno w'utema uka wekelu wa diui dia Unyashungu. Kuku dia nkundja waho w'ushika wa wekelu dieli la su nimitela uku atshikitana tina la tina l'elongoswelo ka Unyashungu l'andja. Lu tina tshe dia la kete uma l'etungelu k'antu shu menaka shati, Unyashungu akakambi lu wuhu omotshi utsha le antu l'akambu andi tshe lu tina diako wakasungana l'enyelo kandi le antu lu tina so. Lam'ahalimbite asika Kristu dikambu so vo hawezi lama ntshikitanya lushi la Sabato la lushi la ntundu la lubingu, lushi l'Uwandji. Nshi sho hyindi ntshikitana, lomotshi wuhu alo, lukina wuhu alo; lomotshi nsunganaka l'etina kalo, lukina nsunganaka l'etina kalo.

Tuhimbi nonga tshina di'eshihudielu ka tina ne uku adienasu l'afundelu w'ekila. Nfanaka ati, Uma k'etungelu k'antu edja ndu l'ekumelu ka diulelu di'enonyi kinunu di'Uwandji Jesu la kete nye shu mbeyaka mbedika tina esambeli:

1. Etina k'Adama l'ololo w'etungelu la ntundu ka ndi atako lu kolo.
2. Etina k'aha l'elembe, uma k'ekwelo k'antu edja ndu elula k'ashi lu nshi ya Noa.
3. Etina ka diulelu d'antu uma k'elula edja ndu leta l'Abarahama.
4. Etina ka leta la Unyashungu le Abarahama l'an'andi.
5. Etina k'elembe kakatatela lu dikuna dia Sinai.
6. Etina ka ngandji ka mamba kakatatela lu lushi la Pentekosta.
7. Etina ka diulelu dia Kristu kayutatela lam'ayunduya la ndjenama lu lutumbu landi. Etina kene ayunga enonyi 1,000.

Tina esambeli dieko lane. Tudieki keli katuhimbi nimitela uku akayashula Unyashungu lu tina la tina.

1. **Lu etina ka ntundu** shu tambena shati, Adama akatungama l'ololo. Unyashungu akawusha wadi wuhu andi wa ndjala la ndi, lu dihuli di'ongenogeno diakandawatunge l'Edene, la Unyashungu akadji Adama la diku dia wanyama, fudu la diango tshe dia la kete, ati, Kuyali khumewo, kuwuleli. La ntundu ka ndi atetawo uhimba wa diabulu kakulela Adama l'etungelu ka la kete, uwandji wa tshe, la Eva aki la ndi, ukimanyidi andi l'unyandi. Dikambu dia wuki dienasu lu diulelu diawo so diaki, « Heyi k'akolo ». Kolo kumbewoma la kete, okoso ongenogeno akiko. Antu la nyama wakungi lu ki ka kame. Etina keso k'ololo akahimboma pi lam'aketawo Eva nkesama le diabulu ndu lam'aketawo um'endi mbuyela lu kolo kakandatshi. Ekwelo k'antu aki ekumelu k'etina ka ntundu. « Heyi » kawo k'akolo akashili. Uku akalaki Satana, vo wakatatela mbeya ololo l'akolo. Ku Satana akashe dikambu dimotshi dia wulu uma le wo. Ufundji omotshi akafundi okone, ati, « Vo wakatatela mbeya ololo ku tawaki la wulu a mbutsha, wakatatela mbeya kolo ku tawaki la wulu a kihanda. » (CHM). Dikambu diaki Satana kumbashwela, dio ne.

2. **Lam'akako antu**, Unyashungu akawatundja uma l'Edene, mbakatatela etina ka hendi. L'etina ka ntundu ka « heyi » antu waki l'olemba otoi utu ati, Tanyoleki ulua w'utamba wa mbeya ololo la kolo. Ku l'etina ka hindi Unyashungu akatshiki antu kema l'olemba nduku otoi. Yewu y'akambu akiko ku kema olembe wa mbasike akambu. L'etina keku shu menaka wuhu w'utema w'antu. Akolo wahewoma wakatatela ntshama la kete. Shu mbeyaka nimitela yediko y'akolo lam'akanasu dia ekumelu k'etina keso, keti ELULA. Unyashungu akayangi nkadimula utema ati, Ntungu antu aki dikambu dia lunyangu, la ndi akâhimbula l'elula kakakumbi kete tshe ati, Ekumelu l'umunyi kambukuma la ntundu kami. Okone tambena shati, Lam'aki antu

wakutungama l'ololo, kuyanga olembe otoi akiko, vo tawaki l'ukitanyia, wakako lu kolo, l'etina ka hindi, lam'akawakundja kene kakawakumbula, mbeya akambu w'ololo l'akambu w'akolo, kuyanga olembe takiko kuyanga otoi, kolo kakafulane la kete edja ndu to kakutsha Unyashungu w'ololo tshe yenyi, ku ndi akasanguya nanya kete l'elula.

3. L'etina ka satu shu menaka wuhu ukina w'ekambelu. Tambena wehu ehindi w'ekambelu. Antu wakutungama l'ololo wakalungula olembe otoi wa nkitanyia. Kuku antu wakashili nko lu kolo kunungula kuyanga djanguyangu yame. Kakiane Unyashungu ambukamba la wuhu ukina. Lam'akatumbi antu uma lu watu wakasele Noa, Unyashungu akawasha tediko tomotshi ta vo ntsha ati, Antu amotshi wayulela anyawo. Undjaki w'unyandi ayudjakema le anyandi akina. « Latshula dikila di'untu antu wayutshula dikila diandi ». Olembe wa l'okongo w'elula, vo one. Etina keso ka l'okongo w'elula akakambema lu yediko sho la shu mbeyaka shati, Aki etina k'akolo. Pauluambutute lu Romo ati, Nyoi akulela antu lu nshi sho. Lam'eli nyoi, keti akolo weko. Okone tambena wehu w'ekambelu esatu la tambena shati, Lu wehu eku tshe antu wakalana, wakatshi lulangu lawo.

4. Ku Unyashungu akatatela nkamba lu yediko kina l'etina ka nei. Ndi aketi Abarahama la leta la daka. Ndi kumbusha olembe otoi. Ndi kumbutela ati, Kana we ayutsha ololo layukusha kene kalang'e. Kema! Ku ndi akawusha daka ulakalaka l'ololo w'utem'andi ndame. Etina keso eli djimbitelu ya wuhu wangenangena Unyashungu nkamba l'antu. Kuku lam'akatumbi asi Isariyele uma l'Edjipitu, lam'akawakumi lu dikuna dia Sinai, asi Isariyele vame waketawo ndjadja la tshina di'elembe wa Unyashungu. Vo wakatela Mose vati,' « Tshe kata Latuyalaka kayututshaka ». Okoso kakatatela etina ka tanu. Edja ndu ekimwelu k'elembe l'anya awo asi Isariyele wakalombwama la ngandji ka mamba ka Unyashungu. Vo wakatshungwama uma l'anya w'asi Edjipitu paka la ngandji kandi ka mamba l'ololo andi la wulu andi lu yediko y'alaka andi le Abarahama; ku lu dikuna dia Sinai kakashili etina keso k'ololo

5. Etina kene eli etina k'elembe. To akatatela l'usui wa Sinai la to akakumi lu nshi ya Khumadiondjo Jesu Kristu. Lu nshi sho aha antu tshe mbaki l'elembe, ku wudja w'asi Isariyele utu wakalungula elembe wa Latuyalaka efula efula wa vo mbetawo la nkitanyia, la vame wakakitshiya vati, Tayuwatsha. Vo wakawatshi mete? Kema!! Vo wakakendakendaka l'akolo, wakaseke otemwelo wa Unyashungu awo, wakatamolaka dikishi. Osoku ku kuyanga vo wakalungula alaka w'etshoko ndu wakakimanyema la wulu wa Latuyalaka, kolo k'etema awo akawetoya uma la mbuka ka Unyashungu k'usimbwi lu tuwuka t'akolo ndu t'ufutano.

6. Osoku ku tina la tina diaketi la antu kumbeya memala la ntundu ka Unyashungu ne dia vo waki l'etema wa kolo. Ku Khumadiondjo Jesu Kristu akayi uma le Unyashungu, akayutuvwela lu Kuruse, akakhundama, akulo ntu, akakalula le Shi l'ulungu, akatutume, Nyuma k'Ekila la etina ka samalu akatatela. **Etina kene eli etina ka ngandji ka mamba.**To kema l'adjangu wa kudu wa shu nkitanyia lama nkundja lumu la kete; eli etina ka Ngandji ka mamba. Ngandji ka mamba halombi nduku engo uma le antu, ku to nkimweka antu eshasa. Lumu la pundju eli ushasa omotshi wa ngandji ka mamba ka Unyashungu ndu akambu akina efula waheyasu mbadia. Ku taya ololo tshe l'etina ka Ngandji ka mamba? Shu la lunyangu la nfunda shati, Kema! Uku lu tina dikina tshe, antu watuselemoka lu kolo ndu ekelezia ka Unyashungu kakatatela ului otoi, kuyanga eli ului otoi lu ashu wa Shesu, ambohandjo betshi betshi lu leke l'okende w'antu. Etina ka samalu ayunga edja ndu eyelu ka Khumadiondjo Jesu Kristu ka nungula ekelezia le ndi la kitola l'ulungu lu dihuli diato dia pundju. Nshi y'ufutano ndu y'ohenyohenyo wa wulu yayuyela, ku l'okongo w'enonyi emotshi, uku esambeli undu, Khumadiondjo Jesu ayukalula la ndjosa diulelu diandi la wulu andi, la ndjulela kete. Laso kayutatela etina k'esambeli.

7. Etina keso kayuyala etina k'ongenongeno mete. Khumadiondjo Jesu ayuyala Khum'ekanga, ayudjase lu loyenga landi la lutumbu l'asi kete tshe wayuyala ekambi andi, wayuwukambela, wayuwukitanyia. Diabulu ayokelekama lu lukanu, la akambu w'akolo wakalanyaka tina dikina wayuhimboma. Lu nshi ya diulelu so, naka untu ayutsha kolo kemotshi Khumadiondjo ayûhimbula pi, ayunya lumu landi la kete. Osoku shu menaka shati, Uvi, ndjakana ndu akambu w'akolo akina tshe watunyangiaka antu lu tina tshe dia la kete wayushila la etina ka ki, etina k'ongenongeno l'etina k'akambu w'usimbwi kayuyala lase. Luhetshu l'asa wedja la wedja ayumo; luhetshu l'asa antu la nyama ayushila. Dihumbu tshe diayumo. Antu tshe wayole, wayono, wayolota, wayumuya, wayongenangena l'ulimu w'any'awo ndu l'etshoko wa Unyashungu awo. Ku etina kame kene lam'ahene akolo. Kana vo wayene, atshi awo wayuvo esadi, ne dia Unyashungu hatetawo akolo nanya etina keso k'esambeli.

L'ekumelu k'enonyi eso kinunu Satana ayutshungawama umu lu lukanu. La ndi ayunyumutatela ulimu andi a kolo wa nkesa antu, Ndi haheko lu dikambu so. Efula k'antu wayukesama le ndi, wayotombokwela Unyashungu uku akotombokwela Adama la Eva l'an'awo tshe uma l'etatelu. Unyashungu ayolo l'antomboki aso ayuwadiaka tshe, ayulanya kete l'ulungu, ayutunga kete y'uyuyu l'ulungu w'uyuyu, ku etina kekina ayutatela kahatadia la tina dikina so esambeli ne dia to ntshikitanaka la dio tshe. **Etina k'uyuyu katatela eli lushi la pundju.** Eli lushi l'uyuyu. Lo halutulanyema pundju dikambu dia nduku engo ka kolo kayetawoma mboto loko dihundju.

Asika Kristu amotshi ntshikitanaka yema l'eshihudielu kawo ka dikambu dia tina la tina, kuku tambukana shati, Kana tayukime tukanyi tone lu tumba tasu tayukimanyema yema nimbitela uku atshikitana ekambelu ka Unyashungu lu tina la tina. Etina kene kesu kakiane kema etina k'elembe okone shu kema la dikambu dia nama lushi la Sabato kana elembe eso ekina wakalunguya Unyashungu asi Isariyele. Aha one, Shu tayutsha uku alangasu. Shu l'olemba w'uyuyu, olembe wa mbukana ngandji. Lam'akitanyiasu olembe one, tayutsha uku alanga Unyashungu ndu hatututshela anyasu kolo. Mete shu tshe mungaka keli shu mbeyaka nkundja ekimanyelu uma le Unyashungu asu. Tolombe le ndi atukimanyia lu wulu a Nyuma k'Ekila.

KITOKO